

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 1 marca 2010 r.

**Pan
Radosław Baran
Prezydent
Miasta Będzina**

LKA-4112-03-01/2009
S/09/006

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach skontrolowała Urząd Miejski w Będzinie², w zakresie gospodarki odpadami powstałymi w wyniku realizacji inwestycji infrastrukturalnych w Będzinie w latach 2006 – 2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 29 stycznia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Urzędu w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny częściowe oraz ustalenia kontroli.

W okresie objętym kontrolą wydatki majątkowe Gminy Będzin wyniosły łącznie 133 578,6 tys. zł. Kontroli poddano dziesięć zadań inwestycyjnych, których realizacji towarzyszyło powstawanie znacznych ilości odpadów, m.in. gruzu (z rozbiórek mostów, kanalizacji i chodników), ziemi z wykopów oraz asfaltobetonu z rozbiórek nawierzchni dróg. W ww. okresie nakłady na te zadania wyniosły 92 069,7 tys. zł, co stanowiło 68,9 % ww. łącznych wydatków majątkowych Gminy.

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Zwany dalej „Urzędem”.

1. Dla wszystkich czterech zadań inwestycyjnych z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz dla zadania budowy dróg w ciągu ul. Tulipanów i ul. Jaśminowej, tj. przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, uzyskano decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji tych przedsięwzięć. Spełniono zatem wymagania uzyskania ww. decyzji, wprowadzone od 28 lipca 2005 r. postanowieniami art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska³, a od 15 listopada 2008 r. postanowieniami art. 71 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁴. Dla pozostałych zadań inwestycyjnych objętych kontrolą, decyzje te nie były wymagane, gdyż w czterech przypadkach pozwoleń na budowę udzielono przed wejściem w życie ww. przepisów, a w jednym – zakres realizacji zadania obejmował remont obiektu, co nie wymagało uzyskania pozwolenia na budowę.
2. W umowach z wykonawcami zawarto postanowienia o sposobie postępowania z odpadami, powstałymi w trakcie realizacji zadań inwestycyjnych objętych kontrolą. Postanowienia te obejmowały zobowiązania wykonawców robót do usuwania i składowania odpadów w miejscu uzgodnionym z inspektorem nadzoru, przy czym gruz kamienny pochodzący z rozbiórki elementów betonowych oraz nawierzchni lub podbudów z kruszywa, po odpowiednim rozdrobnieniu i oczyszczeniu, można było wykorzystać do budowy nasypów, po uzyskaniu zgody Inżyniera⁵, a w niektórych przypadkach również po przeprowadzeniu odpowiednich badań. W umowach na wykonanie zadań inwestycyjnych dotyczących gospodarki wodno-ściekowej, które realizowano wg Warunków Kontraktowych dla robót inżynieryjno – budowlanych wydanych przez FIDIC⁶, w wymaganiach zobowiązano wykonawców do usunięcia na własny koszt z terenu budowy materiałów niezdatnych do ponownego wbudowania i poddaniu ich zagospodarowaniu, zgodnie z wymaganiami ustawy o odpadach⁷.
3. W stosunku do przedsiębiorców, wykonujących ww. zadania inwestycyjne, w przypadkach stwierdzenia składowania odpadów w nieprzeznaczonych do tego miejscach, podejmowano stosowne działania. W przypadku „Energopol – Południe” S. A.

³ Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.

⁵ Osoba pełniąca m.in. funkcję nadzoru inwestorskiego

⁶ Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils - Międzynarodowa Federacja Inżynierów Konsultantów, wydanie z 1987 r., wraz z uzupełnieniami zawartymi w wydaniu z 1992 r.

⁷ ustawa z dnia 27 kwietnia 2007 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 ze zm.)

w Sosnowcu, wykonującej prace w ramach realizacji zadania inwestycyjnego z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, Prezydent wydał w dniu 16 listopada 2009 r. decyzję nakazującą m.in. ww. przedsiębiorcy usunięcie odpadów pochodzących z wykopów i przebudowy dróg o kodzie 17 01 81⁸, zgromadzonych na działce w rejonie ul. Lipowej stanowiącej własność Gminy. Wg dodatkowych wyjaśnień Prezydenta, złożonych do protokołu kontroli, ww. firma złożyła w dniu 17 grudnia 2009 r. odwołanie od tej decyzji, co wstrzymało jej wykonanie.

W innym przypadku, po przeprowadzonej w dniu 26 czerwca 2009 r. wizji lokalnej terenu w rejonie ul. Krakowskiej, użyczonemu przez Gminę spółce „Interpromex” w Będzinie na jej działalność statutową, stwierdzono występowanie odpadów pochodzących z rozbiórki dróg i chodników oraz destruktu asfaltowy i w wyniku wszczętego postępowania wezwano tę spółkę do ich usunięcia. Spółka ta wykonywała, objęty kontrolą, remont nawierzchni ul. Sierżanta Załogi oraz budowę dróg w ciągu ul. Tulipanów i ul. Jaśminowej. Po stwierdzonym, w wyniku wizji lokalnej, uprzątnięciu odpadów Prezydent Miasta decyzją z 29 września 2009 r. umorzył postępowanie wobec Spółki w sprawie deponowania odpadów w miejscach do tego celu nie przeznaczonych.

W trakcie przeprowadzonych w dniu 15 grudnia 2009 r. przez kontrolerów NIK oględzin m.in. ww. terenu w rejonie ul. Krakowskiej stwierdzono, że znajdowały się tam odpady pochodzące z robót drogowych, w tym fragmenty nawierzchni asfaltowych, cegły, gruz, kostka brukowa, pryzmy ziemi zmieszane kamieniami, a także głązy kamienne, fragmenty płyt żelbetonowych oraz żelbetonowych elementów konstrukcyjnych. Oględziny wykazały również składowanie odpadów na terenie miasta Będzina w innych miejscach, nieprzeznaczonych na ten cel, m.in. przy ul. Krakowskiej (teren obok cmentarza), przy ul. Wyzwolenia (teren prywatny), przy ul. Sieleckiej (teren dzierzawiony od Gminy przez przedsiębiorstwo Wirex) oraz przy kładce nad rzeką Czarna Przemsza (rejon ul. Reja). Prezydent Miasta, poinformowany o powyższym przez kontrolerów w trybie art. 51 ust. 4 ustawy o NIK, podjął działania i wystosował do właścicieli pisma o niezwłoczne uporządkowanie zanieczyszczonych terenów.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.

⁸ Odpady z remontów i przebudowy dróg.